

MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG.

A Magyar Paedagogiai Társaság a nagy olasz nevelő, *Montessori Mária* budapesti látogatása alkalmával 1930 december 20-án szokatlánul népes nyilvános felolvasó ülést tartott a következő tárgysorozattal:

1. *Kornis Gyula* elnök az alábbi, francia nyelven elmondott beszéddel üdvözölte az előadót:

Tisztelt Társaság!

Örömmel van ma Társaságunknak, hogy a világnak egyik legnagyobb hatású nevelőjét, Társaságunk tiszteletbeli tagját körünkben személyesen üdvözölhetjük.

Nagy öröm és kitüntetés számunkra, hogy személyesen hallhatjuk ma szerzőjét annak a nevelési rendszernek, melyben oly csodálatos összhangban egyesülnek az igazi tudományos szellem és a mély női intuíció, a nevelésnek mind testi és lelki, mind pedig erkölcsi követelményei, a gyermek szabad egyéni fejlődésének, másrészt a társas élet haladásának szempontjai, a nevelői gondolatok természetes egyszerűsége, másfelől kifejezésük szemléletessége s plaszticitása, a szolid elvi tudományos alapvetés és a nagyszerű gyakorlati hatékonyság. Ezért találunk rá a *Casa dei Bambini*re kerek a világon mindenütt: a civilizált országokban éppen úgy, mint Jáván vagy a Fülöp-szigeteken vagy a Tűzföldön, ahol ez a nevelési módszer éppen a civilizációba való bevezetés legjobb eszköze. Pestalozzi és Fröbel gyermekszeretete és szent entuziazmusa, de egyben apostoli szelleme és energiája él e rendszer szerzőjében. Nemcsak gondolatainak immanens ereje, hanem fáradságot nem ismerő apostoli buzgósága is közreműködik abban, hogy ma már a Montessori-rendszer nemcsak hazájáé, a dicsőséges Itáliáé, hanem az egész emberiség nemzetközi szellemi kincse. Mindenütt a világon Montessori nyomdokain iparkodnak nevelni az új felszenderülő nemzedékeket szabadságra, önállóságra, cselekvő szellemre, munkás társas életre, a fizikai és szellemi munka örömére.

A mi országunkban is, ahol a világháború és az ezt követő anyagi és szellemi válság eddig még nem engedte meg ennek a rendszernek teljes gyakorlati kibontakozását, nagy számmal vannak a Montessori-eszméknek buzgó terjesztői. Most nagynevű vendégünk személyes megjelenésének varázsa csak növelni fogja hazánkban is gondolatainak szuggesztív erejét.

2. *Montessori Mária* ugyancsak francia nyelven viszonzta az üdvözlést, megköszönvén a meleg fogadtatást, valamint azt, hogy a Társaság megválasztotta tiszteleti tagjává. Ezután nagy érdeklődés közben olaszul tartotta meg *A gyermek társadalmi helyzete (La questione sociale del bambino)* című előadását, melyet a nagyszámú hallgatóság szünni nem akaró tapssal fogadott.

3. *Kiss József* tanítónőképző-intézeti tanár magyarul is tolmácsolta az előadó fejtegetéseit, melyeknek rövid foglalata itt következik (részletesebben lásd a *Kisdednevelés* januári füzetében):

A gyermek és a felnőtt között társadalmi harc folyik. E harcnak végső elemzésben lélektani oka van: a gyermek és a felnőtt lelkének különbözősége. A gyermek ugyanis még csak fejlődésben lévő, a felnőtt pedig már kifejldött lélek, ennélfogva a gyermek nem tud beleilleszkedni a felnőtteknek a maguk számára és kényelmére megalkotott környezetébe. Ebből érthető, hogy a felnőtt úgy tekinti a gyermeket, mint a család jól berendezett életének állandó megzavaróját. A felnőtt tehát arra törekszik, hogy megjavítsa a gyermeket, azaz kényszerítse arra, hogy alkalmazkodjék a neki nem való környezetéhez. Az engedelmségre való szoktatás azonban nem megy simán, mivel a gyermeket ellenszegülésre készíti testi-lelki szükségleteinek kielégítése. Az iskolában tovább folyik ez a küzdelem, mert az iskola is a maga szabályaihoz való alkalmazkodást és engedelmséget kíván a gyermektől. Ennek a harcnak, mely a gyermek igazi természetének elnyomásával jár, végét kell vetnünk. Le kell mondanunk arról, hogy mi felnőttek formáljuk a gyermeket, mert a gyermek saját magának formálója, saját tevékenységével fejleszti testét-lelkét. A gyermeknek önmagát kell nevelnie, a felnőtt tehát csak arra szorítkozzék, hogy biztassa, irányítsa, segítse a gyermeket, de tartózkodjék minden fölösleges segítségtől. Minél passzívabb a tanító, annál tevékenyebb a gyermek, s a gyermek fejlődésének főfeltétele saját tevékenysége. Ennélfogva oly környezetet kell teremteni, amely elősegíti a gyermek fejlődését, azután e környezetben szabadságot és aktivitást kell a gyermek számára biztosítani. Ebben áll a nevelés módjának tökéletesedése.

4. Végül *Kornis Gyula* elnök ismét francia nyelven a következő szavakkal mondott köszönetet az előadónak:

Fogadja Társaságunk leghálásabb köszönetét nagyszerű és plasztikus előadásáért. Mindig nagy élmény lesz számunkra, hogy a nagy világnevelőnek ajkairól hallhattuk eszméit, melyeknek tanulsága arra indít bennünket, hogy ezeket a gondolatokat minél szélesebb körben és minél intenzívebben a valóság talajába is átültessük. Éljen Montessori, éljen Itália!

*

1931 január 17-i rendes felolvasó ülésünkön *Weszely Ödön* elnököt és *Kiss József* tartott előadást *A mai olasz oktatás filozófiai alapjairól*, azután pedig *Michels Fülöp* olvasott fel *Beszédpedagógia* címmel.

Az 1931 február 21-én *Kornis Gyula* elnöklésével tartott felolvasó ülés tárgysorozatán két előadás szerepelt: 1. *Szenes Adolf*: *A polgári iskolai tanárok kiképzése a gyakorlatra.* (Székfoglaló.) 2. *Nagy L. József* (Vác): *Adatok a fizikai munkatanítás lélektanához.*